

nese. Zato protestiramo energično proti tej vladni praksi.

Novice od Sv. Antona na Pohorju. V sredo, dne 7. t. m., sta bila tukaj obenem poročena brat in sestra Kristijan in Marija Kovač, p. d. Brunčkova. Kristijan se je poročil z Jozofo Miklavc iz Orlice, Marija pa z Francem Brezovnikom ter se prekeli v St. Lovrenc na Pohorju. Bila je nad 10 let zvesta cerkvena pevka pri Sv. Antonu. Bog daj tem mladim zakonskim obilo sreče in blagoslova! — Poljski pridelki so večinoma že pospravljeni. Sadja ni tukaj skoro nič, drugače pa je bilo leto še precej rodovitno. Kake posebne večje vremenske negeode in time ni bilo. Tudi zdravstveno stanje je bilo precej ugodno, ker od 20. marca do 28. avgusta ni bilo tukaj mrlja. — Velika izguba pa je zadela antonsko župnijo s smrtjo veleposestnika Ignaca Podlesnika, p. d. Čauk, ki je od kapi zadet umrl dne 3. m. m., ob 10. uri zvečer. Bil je skrben in varčen gospodar, narodno in katoliško zaveden ter precej izobražen mož, 6 let cerkveni ključar in več let občinski odbornik. Ker ni zapustil potomca, je z njim, žal, ugledna Čauk-Podlesnikova rodbina pri Sv. Antonu izumrla, a pozabljena ne bo! Ne bodo pozabljeni dobra dela, ki so jih Čaukovi storili cerkvi in dobrote, ki so jih reveži prejeli v Čaukovi hiši. — Neznosna draginja in visoki davki tlačijo tudi nas in to tem bolj, ker les in živina, ki so glavni viri dohodkov tukajšnjega prebivalstva, nimajo prave cene. Bog daj, da bi se skoraj obrnilo na boljše! — Streha na zvoniku župnijske cerkve je bila letos na novo pobarvana, krogla in križ sta bila pozlačena. Na praznik sv. Petra in Pavla je domači vč. g. župnik po službi božji kroglo in križ blagoslovil, na kar sta bila slovesno potegnjena na zvonik. Delo je izvršil g. Jurij Gričnik, kleparski mojster iz Mute, za plačo 31.000 kron, kar je do malega že poravnano.

Smrtna kosa v Hočah. V soboto, dne 17. t. m. smo položili k zadnjemu počitku vrlga narodnjaka Janeza Dvoršaka, posestnika v Rogozji, ki je po kratki boleznj v 80. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu. Bil je kremenit značaj, soustanovitelj hokeja posojilnice in zgleden gospodar. Bodi mu lahka zemlja!

Blagoslovitev nove župne cerkve sv. Pankracija v Gornji Ponikvi pri Žalcu. Nedelja posvečevanja cerkve, dan 18. oktobra, ostane vsem udeležencem blagoslovitve nove župne cerkve v najlepšem spominu. Bil je to dan, ki ga je naredil Gospod, dan, kakoršnih je malo zaznamovati v letošnjem letu. Krasen jesenski dan, gorko oktoberski solnce je privabilo nebroj ljudstva iz Savinjske in Saleške doline. Vrla domača mladina se je zadnjih 14 dni trudila, da čim bolj povzdigne celo slovesnost. Mladike Marijine družbe so napletle neštete vence, da je bila cerkev znotraj in zunaj vsa v cvetju. Mladiči Orli pa so imeli veselje s silovitim streljanjem in postavljanjem slavalokov ter majev, ki jih je samo večjih bilo 11. Ob spremstvu številne duhovščine je cerkev blagoslovil vč. g. monsignor in dekan iz Skal, Ivan Rotner ob 10. uri popoldne, imel nato krasen cerkveni govor in slovesno sv. mašo, pri kateri je lepo prepeval domači pevski zbor. Cela slovesnost je trajala od dveh popoldne, ob štirih pa je bila v šoli prireditelj šolarjev. — Nova župnijska cerkev ima zanimivo zgodovino. Gornjeponkovski grad Helfenberg je imel svojo grobnico v prijazni dolinici sv. Pankracija, kjer je bila leta 1340 postavljena cerkev, ki je za časa cesarja Jožefa II. postala župna cerkev. Bila je to lepa in sveta stavba, a nekaj premalo prostorna. Še mnogo let pred svetovno vojno se je mislilo na razširjenje cerkve in pokojni vč. g. župnik Jožef Kunej je sporočil znatno svoto v ta namen, a načrt se je vsled raznih zaprek ponesrečil. Sedanjí vč. g. župnik Ivan Gorišek je vzel zadevo krepko v roke in ker je bila leta 1923 ugodna hmeljska letina ter so si ljudje precej opomogli, se je storil sklep, ne samo staro cerkev povečati, temveč zidati popolnoma novo. Lansko leto mesca majnika se je zadnjičkrat obhajal god župnijskega patrona sv. Pankracija v star cerkvi, nato so jo podrlí, le zvonik je ostal. Letos je že dovršena nova lepa cerkev s krasno streho iz eternita. Vsa stavba, v kolikor je dogotovljena, stane 300.000 dinarjev in je razen malenkosti vse plačano, posebej se novi bronasti zvonovi iz Ljubljane, ki so bili naročeni leta 1920 in so tudi plačani. Poleg vč. g. župnika gre hvala požrtvovalnosti domačih župljanov, zlasti dvema, katerih imeni naj se ne imenujeta, marveč naj sta zapisani v knjigi življenja. Razen domačinov so sodelovali tudi okoličani, pred vsem vrli sosede od Sv. Petra v Savinjski dolini. Zidal je cerkev g. stavbeni mojster gosp. Martin Kumer iz Šoštanja, altarni podstavek iz marmorja je delo g. Camernika iz Celja. Nova cerkev je klicar, da še živi med nami stari krščanski slovenski duh, je dika in ponos rajske Savinjske doline, ki je itak bogata na lepih cerkvah.

Dve pomembni svečanosti v Braslovčah. Dekanijski shod Marijinih družb se je vršil pri nas v nedeljo, dne 18. oktobra. Nastopilo je pet kongregacij z zastavami: St. Andraž, Smartno ob Paki, St. Jur ob Taboru, Vransko in Braslovče. Po mestih imate razne gledališke in kino predstave, a takšen nastop organiziranih kmečkih mladenk pod Marijino zastavo prekaša po svoji lepoti in pomembnosti vse drugo. Iz sto in sto grl zadoni iz mladostnih src navdušena Marijina pesem, sto in sto oči je uprtih v škofijskega odposlanca na prižnici, ki v navdušenih besedah slavi nebeško mater, sto in sto src je kakor ena prelepo uglasena Marijina harfa pred božjim oltarjem. In ko smo prisluzkovali govorom posameznih zastopnic peterih imenovanih kongregacij, smo se divili ponosnemu nastopu, globoki vsebini in čisti slovenščini govorov. Kmečke mladenke, ki govore tako svoj materni jezik, to je naš ponos. Veste kaj? Rodila se mi je takrat čudna zamisel, ko bi bil navzoč takrat celi štab urednikov »Jutra«, »Slov. Naroda« itd., da bi se naučili poleg drugega pravilne slovenščine iz ust kmečkih deklet. — Popoldne istega dne smo se udeležili Koroškega dneva, kojega je priredila tukajšnja Jugoslovanska Matica naknadno v Smartnem ob Paki.

Tamošnji šolski upravitelj je uprizoril najprvo s šolarji dnevu primerno gledališko predstavo »Ujedinjenje«. Naši malčki so svojo vlogo bodisi v igri, bodisi v petju in deklamaciji prav dobro rešili. Mnogobrojno občinstvo je bilo prav zadovoljno. Po tej predstavi je bil nekak družinski večer v gostilni »Pri pošti«. Udeležba je bila tako velika, da je moral vsakdo tiho pripoznati, da hvala Bogu uživanje in sebičnost današnjih časov še ni zamorilo živnega sočuvstva do nerešenih naših bratov. Slavnostni govornik, tri pevka društva: Braslovče, Letuš in domače, so žela ogromni aplavz. Vse je bilo tako domače, pestro in prijetno, da so le prehitro minule tako pomembne ure. Prijetno spremembo so tvorili nastopi umetnika na gosli ob spremstvu harmonija, solopecvi in razne šale. Le nekaj je manjkalo, namreč večjih prostorov, vse je bilo ob tako ogromni udeležbi pretesno. Za trdno pričakujemo, da si bodo naši vrli Pačani omislili kmalu tako potreben društveni dom. Hvala spretnemu in požrtvovalnemu odboru, ki je priredil tako veličastno manifestacijo za koroške brate. Duševni in gmotni uspeh Jugoslovanske Matice je bil prav razveseljiv.

Pogreb vrlga našega moža v Svetini pri Celju. Vrlga Klinarja, p. d. Turina, v Celju in veliki okolici predobro znanega gostilničarja in posestnika na Svetini ni več! Tako so žalostno peli zvonovi, ta glas je šel od ust do ust. Komaj 47 let star je moral leči v hladni grob. Pač malokateri mož je bil tako čistan in splošno spoštovan, kakor rajni Mihael Klinar. Bil je cel mož, poštenjak, bil je res, kar znači tudi njegovo ime, kakor klin trden in zanesljiv za vse dobro. Svetinska cerkev ga je imela 18 let za nad vse delavnega in požrtvovalnega cerkvenega ključarja, 9 let je v Svetini občinski predstojnik v najbolj težavni, vojni dobi, v kateri je s svojo prevdarnostjo, zlasti pa s svojim dobrim srcem omilil svojim soobčanom marsikatero vojno trdoto. Zato je pa tudi veličastni mrljski sprovod v sredo, dne 14. t. m. pokazal, kako priljubljen je bil rajni Turin: 6 duhovnikov, odlični gospodje iz Celja, Laškega, Sv. Jerneja, Teharja in velika množica domačinov so ga spremili na svetinsko pokopališče. Domači vč. g. župnik mu je spregovoril tople besede v slovo, šentrupterski pevski zbor mu je zapel ganljivo žalostinko »Vigred.« Vrli mož, počivaj v miru v okrilju svetinske Matere božje, za katere čast si se toliko trudil! Zahajajoč dvori in vsej družini pa naše iskreno sožalje! — Faran.

Padel v potok in se ubil. V Hrastniku se je zgodila minuli petek ta-le nesreča: Rudar Vovk in njegova žena Terezija sta obhajala Terezijo v gostilni Birtič. Vovk se je napol in je padel med gostilno Birtič in Logerjem v potok. Pri globokem padcu je priletel na sence s tako silo, da je radi poškodbe na možganih ob tretji uri zjutraj umrl. Zapuščena žena z nepreskrbljenimi otroci.

Enega že imajo. Pred dvema tednoma smo poročali, kako so napadli 4 roparji v Senovem pri Rajhenburgu rudniškega inženirja Franca Forgesa in rudniškega uradnika Jerneja Peterca ter jima odvzeli 350.000 dinarjev, ki so bili namenjeni za izplačilo delavcev. Eden teh roparjev je sedaj prišel pravici v roke. Policija v Varaždinu je namreč v neki zloglasni hiši prijela Fabjana Gršiča, katerega je bil že pri napadu spoznal g. Peterca. Ker se je Gršič na vse pretege upiral, so ga močno uklenili in prepeljali po železnici preko Pragerskega v zapore okrožnega sodišča v Celju.

Zrtev podivjanega pijanca. Vinska trgatav je čas, ko alkohol kar na veliko pobira svoje žrtve. Po delu v gorah se ljudje prekomerno navžijejo močne kapljice in v pijanosti počenjajo zločine in prestopke, kojih kot trezni nikoli ne bi učinili. Tako je alkohol zahteval nesrečno žrtev preteklo nedeljo v vasi Lesnica, kako uro oddaljeni od Novega mesta na Kranjskem. Na večer so prihajali vaščani iz svojih gor, kjer so trgali, domov. Sredi vasi so se pa zbrali in razlegalo se je glasno petje, katerega pa je prekinil žalosten dogodek. Sin posestnika Janca, znan nasilnež in pretepač, se je primajal pijan med pevce ter pričel kot besen mahati okrog sebe z nožem. Ranil je več ljudi, nato pa zadell dijaka novomeške gimnazije Ralfja, ki se je nahajal pri svoji materi na trgatvi, v vrat s tako silo, da je revež v par minutah izkrmel in izdihnil. Tragična smrt pridnega dijaka je razburila celo vas. Morilec se je takoj po zločinu javil oblasti, toda z nobeno kaznijo ne bo mogel svojega dejanja, katerega je storil pijan in podivjan, popraviti.

Somišljenikom šmarskega okraja sporočamo, da posluje tajništvo SLS v Šmarju vsak torek od 9. do 1. ure v novem Katoliškem domu.

Zepni koledar Jugoslovanske kmečke zveze izide najbrž še ta mesec, na kar opozarjamo somišljenike, da ne kupujejo prej drugih koledarjev.

Hiša mora imeti štiri vogale; tri podpira taka žena, ki je varčna gospodinja, četrti je pa milo »Gazela«, ker si brez tega ni mogoče misliti blagostanja v družini. Elsatrg 341, Hrvatska.

Nevarnost priti prepozno ne preti onemu, ki ima pri sebi zanesljivo uro. — Ure, ki gredo do sekunde natančno, so Suttnerjeve ure. Popravljanja slabih ur stanejo sčasoma več kot ura sama. Svetovno znane so »Iko« ure iz lestne švicarske tovarne ur razpošiljalnice H. Suttner v Ljubljani št. 992. Bogato ilustrovani divot-cenik, ki ga pošilja tvrdka H. Suttner na zahtevo zastoj, je vreden pazljivosti in čitanja in vsebuje mnogo praktičnih nasvetov.

Kar je že dedom in roditeljem pomagalo, to bo pomagalo tudi i Vam! Elsa flujd. Da, samo »Elsaflujd«! To že skozi 27 let priljubljeno domače sredstvo s svojo mnogokratno uporabo od znotraj in od zunaj kot ublažitelj bolečin! Umivanje in drgnjenje s Elsaflujdom krepi in jača Vaše telo, stori Vas zmogljive kljubovati prehlajenju in Vam pripravlja užitek. En sam poiskus je spreobrnil mnoge, ki niso hoteli verovati in jih privedel, da iz hvaležnosti še dalje priporočajo Fellerjev »Elsaflujd«. Tudi Vi boste sto-

rili isto, ako naročite za poskus 6 dvojnati ali 2 veliki specialni steklenici za 63 dinarjev, ali da Vam pride še ceneje: 12 dvojnati ali 4 velike specialne steklenice za 99 din., pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju v Stubici Donji.

Po najnižjih cenah zamorete stalno dobavljati la Portland-cement ter vsakovrstno la opeko iz najbolj slovečih tovarn Jugoslavije, pod najkulantnejšimi pogoji pri zastopstvu tvrdke Artur Aglič, lesni trgovec, Retica ob Paki. — Istotam se sprejmejo naročila za vsakovrsten premog po najnižjih cenah.

1200

Kako priti do denarja? Odgovor je prav enostaven: treba štediti. Stedi pa vsak, kdor dobro in pa kar je glavno, da ceno kupuje. To pa vsak doseže, kdor sukno, volno za ženske obleke in neveste, hlačavine, barhent, platno, klobuke, perilo itd. kupuje pri tvrdki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu 16. Z enkratnim nakupom pa se vsak prepriča o res dobrem blagu in nizkih cenah.

Dopisi.

Tinje na Pohorju. V ponedeljek, dne 26. t. m., se vrši licitacija v župnišču po rajnem č. g. župniku Jerneju Podpečanu. Razprodalo se bo več glav živine, lep harmonij, mnogo orodja in mnogo drugega.

Smartno ob Paki. Med mnogimi učitelji, kateri so bili vpokojeni proti svoji volji, je zadela usoda tudi našega priljubljenega učitelja g. Josipa Krajnc, ki je sedaj kot vpokojen prenehal izvrševati svojo službo. Imenovani je služboval v naši župniji celih 34 let. Skoro vsi, kar jih je izpod 50 let starosti, so bili njegovi učenci. Podučeval je torej dva roda. Kot učitelj je bil na najboljšem glasu in tudi med učenci zelo priljubljen. Ako se hoče danes kateri postaviti, da kaj zna, s ponosom pove, da je bil učenec g. Josipa Krajnc. Istotako je bil priljubljen tudi med ljudstvom sploh. Pozni rodovi se bodo še prav gotovo spominjali na plodonosno delo g. Krajnc. Želimo mu, da bi ga Bog ohranil še dolgo časa čilega in zdravega! Vsi njegovi učenci pa ga bodo obdržali vedno v hvaležnem spominu.

Novaslika pri Gomjengradu. V nedeljo, dne 25. t. m. ob 10. uri popoldne bo tukaj se vršila slovesnost odkritja spomenika za v vojni padle in pogrešane farane. Ob enem bode služba božja.

Dol pri Hrastniku je pri občinskih volitvah v nedeljo, dne 18. t. m., zopet pokazal, da stoji pozicija SLS trdno. Ljud volitev je sledeči: 1. lista: občinska gospodarska stran (združeni nasprotniki) 100 glasov, 7 odbornikov; 2. lista: delavska-obrtna zveza SLS 56 glasov, 4 odbornike; 3. lista: kmečka zveza SLS 82 glasov, 6 odbornikov. — Od občinskih volitev leta 1921 je SLS napredovala v Dolu za 100%. Napredovanje je sledeče: leta 1921 SLS 69 glasov, nasprotniki 120; leta 1922 pri nadomestnih volitvah SLS 78 glasov, nasprotniki 77; leta 1925 SLS 138 glasov, nasprotniki 100, akoravno so napeli vse sile (teror pri delavcih itd.), da bi dobili večino. Nosilec 2. naše liste je bil Rudarji župan g. Jakob Draksler.

Sv. Dopepet nad Laškimi. Tudi mi šentrupterski se še moramo oglasiti in pokazati v javnosti, da ne bo mogoče kdo misliti, da smo čisto zaspani. Naša župnija, ki se šteje med precej obširne, obsega štiri podružne cerkve, to je: sv. Peter, Marijina cerkev na Svetini, sv. Križ in cerkev sv. Florijana. Zato se od tukaj sliši precej novic. Pred kratkim je imel tukaj shod poslanec dr. Andrej Gosar, ki nam je natanko orisal politično delovanje sedanje vlade, za kar smo mu vsi prav iz srca hvaležni in želimo, da bi nas še kaj kmalu zopet posetil. Le par samostojnih petelinčkov se je milo kremžilo, ko so morali tako mimo poslušati jedrnat govor našega vrlga poslanca, seveda jih ni več, kakor prstov na eni roki. Zdaj pa poslušajte, dragi čitatelji »Slovenskega Gospodarja«, kaj so si ti ptički zopet izmislili: Postaviti si hočejo eno malo hišico ali bajtico, kaj bo, bodemo že videli, da se bodo v njej shajali, ker jim itak več noče dati nihče prostora. Postavili bodo to stavbo na vrh Kokotca, odkoder se tako lepo nudi vsakemu krasen razgled. Pač pa jim mi povemo: Oster veter, ki tam gori po zimi brije, jim bo odnesel tudi to lepo vilo. — Jesen imamo tukaj prav lepo in še precej toplo. Dne 15. oktobra smo dobili prvi sneg, ki je ležal po višjih legah dva dni. Zita in krompirja in sploh vseh pridelkov je prav obilo, samo pijače, oziroma sadja in grozdja je malo. Se bomo pač morali sprijazniti še z vodko, pa nič ne stori, saj ona je najbolj nedolžna in zdrava pijača.

Zibika. Občni zbor izobraževalnega društva v Zibiki se vrši v nedeljo, dn 25. t. m., v župnišču v prostorih posojilnice.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Malokedaj ali nikoli se ni Sv. Peter imenoval tolikokrat, kakor dandanes. Vsa pozornost je obrnjena nanj in to po vsej pravici. Dne 8. 12. se bode namreč vršilo v Sv. Petru žrebanje velikanske loterije z dragocenimi dobitki v vrednosti 50.000 dinarjev. Ne strpno se pričakuje dan, ko bode marsikateri osrečen potom te loterije. Srečka stane samo 5 dinarjev. Natančneje si oglejte notico me »Prireditvami« — »Najden zaklad« v današnjem »Gospodarju«. Iščejo se razpečevalci za te srečke, kateri lahko veliko zaslužijo.

Gospodarstvo.

Dr. F. J.

POMEN CEPLJENJA PROTI RDECICI.

Svinjska rdečica, ki je takorekoč v naši državi samo v Sloveniji razširjena, je ena od onih nalezljivih živalskih boleznj, proti katerim se najuspešnejše borimo s cepljenjem. Le žalibog, da se ne poslužujejo naši živinorejci tega sredstva v dovoljni meri in so v tem oziru preveč štedljivi, pa tudi nezaupanje do cepljenja je v njih še globoko vkoreninjeno in raje pustijo, da